

REDACTIA:
și
ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz u. Nr. 35.

Arti oli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurese, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:

Pe un an: 10 cor
Pe 1/2 an: 5 cor

PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:

Pe un an 14 franci
Pe 1/2 an 7 franci

Telefon pentru oraș
comitat Nr. 286.

Nr. 4538/1912.

Concurs

Se publică concurs pentru îndeplinirea definitivă a catedrei de matematică și fizică dela institutul pedagogic gr. or. român din Arad.

Beneficiul împreună cu aceasta catedră este următorul:

1. Salar fundamental de 2600 cor. în caz de aplicare definitivă, iar în caz de aplicare provizorie 2200 cor.

2. Cvinvenale (6) de câte 200 cor.

3. Bani de cortel, anual 800 cor., respective pe timpul aplicării provizorie numai 600 cor.

4. Participarea la fondul de penziune conform dispozițiilor statutare.

Dela recurenți se cere să aibă cvalificația pentru profesorii dela preparandiile de stat, precum și cvalificația conform §-lui 122, punct 10. din Statutul organic.

Recursele sunt a-se adresa Consistorului gr. or. român din Arad, în **30 zile** dela prima publicare a concursului.

Recursele sunt a-se ajusta cu următoarele documente:

a) Autobiografia, pe scurt, a recurentului;

b) Atestat de botez;

c) Atestatele despre cvalificația recurentului;

d) Atestat de serviciu dela autoritatea imediat superioară pentru cazul, că recurentul ar fi funcționat deja și până aci ca profesor la vr'un institut de învățământ.

e) Eventualele dovezi despre activitatea literară a recurentului.

Arad din ședința consistorială dela 19 Iulie v. 1912.

Consistorul român gr. or.
din Arad.

Concurs.

Se eșcrie concurs pe trei (3) stipendii, de câte 240 cor. din fundațiunea „Gavril Faur de Teiuș”, pentru studenții gr. or. de naționalitate română, cari vor studia la vr'un gimnaziu pu-

blic, academie ori universitate, școală reală superioară, tehnică, politehnică, sau la institutul teologic ori pedagogic gr. or. român.

Dintre recurenți au preferință studenții din familia fundatorului și respective Poinar, fără privire la clasele în cari studiază.

Competenții la aceste stipendii vor avea să producă:

1. *Carte de botez*, cu clauzula parohului local, că și de prezent aparțin bisericii ortodoxe române;

2. *Certificat de sărăcie*, compus de antistia comună în termeni amănunțiți și precizi, despre starea materială atât a recurentului, cât și a părinților lui, iar certificatul acesta să fie vidimat și confirmat și din partea oficiului parohial concurent;

3. Testimoniu cu calcul nota primă despre progresul în studii din anul școlar precedent;

4. Certificat medical despre starea sanitară.

Concurenții au să numească specialitatea la care și locul unde voiesc să-și continue studiile, precum și aceea, de au ori nu un alt stipendiu, dacă da, dela care fundațiune și în ce sumă.

Concurenții, mai departe, au să arate: locul și posta ultimă, unde să li-se comunice rezoluția.

Recursele la anumitele stipendii sunt a se trimite, în termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan, deadreptul Consistorului român gr. or. din Oradea-mare.

Arad, la 2 iunie 1912.

Consistorul rom. ort.
din Arad.

Nr. 302 M.

Concurs.

Pentru trei burse (stipendii) vacante de câte 1000 coroane din fundațiunea **Trandafil**, anume: una din arhidieceză, una din dieceza Aradului, și una din dieceza Caransebeșului, se publică concurs cu termen până la **15/28 august** a. c.

Cererile de concurs sunt a se instrua:

a) Cu estras de botez, pe care să fie indusă adeverința din partea parohului local ori a pro-

topresbiterului, că concurentul aparține și acum bisericeii gr. or. române din metropolie.

b) Cu certificat — atestat — de sărăcie dela antistia comunală, vidimat și de parohul local ori de protopresbiterul concernent despre starea materială și socială a concurentului și a părinților săi.

c) Testimoniul școlastic din anul trecut școlastic cu nota generală — eminent — conform dispozițiilor actului fundațional.

Cererile sunt a se adresa și trimite Consistorului metropolitan gr. or. român în Sibiu — Nagyszeben — până la termenul fixat.

Sibiu, 19 iulie (1 aug.) 1912.

Consistorul metropolitan.

Deschiderea anului școlar 1912|13.

În 23 august (5 septembrie) se vor ține examenele de emendare și private.

În 24 august (6 septembrie) înscrierile la despărțământul pedagogic.

În 25 august (7 septembrie) înscrierile la despărțământul teologic.

În 26 august (8 septembrie) Chemarea Duhului sfânt.

Competenții la despărțământul teologic la termenul, ce-l va fixa Venerabilul Consistor la timpul său în „Biserica și Școala“ au să-și înainteze petitele direct la Venerabilul Consistor din Arad, ajustate cu 1. Atestat de botez estradat în timpul mai recent. 2. Testimoniu școlar, prin care să dovedească, că are pregătirea recerută prin regulamentul pentru parohii. 3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vidimat și de protepresbiterul tractual. 4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale. 5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una coroană, încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate. 6. Petenții să scrie corect locul ubicațiunii și poșta ultimă, altcum să alătore și mărcile postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Competenții la despărțământul pedagogic își înaintează petitele pentru beneficiu alumneal asemenea direct la Venerabilul Consistor.

Primirile la despărțământul pedagogic se fac în ziua fixată de direcțiune, pentru anul școlar 1912/13 în 23 august (5 septembrie). Dar prealabil încă se pot anunța îndată după terminarea anului școlar 1911/12.

Competenții au să se prezenteze la primire în persoană, după posibilitate cu părinții ori tutorii lor.

Dela competenți la pedagogie se recere, ca să fie întregi corporalmente să aibă auz muzical, să fie împlinit dejă al 14. an al etății, dar să nu fie trecuți peste 18 ani; să aibă 4 clase gimnaziale, reale ori civile cu succes terminate. Întrucât însă n'ar fi îndeplinit contingentul cursului I. ped. cu absolvenți de 4 clase, pe lângă împlinirea celorlalte condițiuni legale vor fi primiți și cu 3 clase gimnaziale, reale ori civile acei tineri, cari vor fi absolvați acele clase cu succes „bun“ și vor presta examenul de primire corăspunzător gradului cultural al clasei a IV. gimnazială, reală ori civilă. Aceste examene de primire se vor face în 18/31 august 1912.

Taxele de întreținere în seminar fac 400 cor., iar în alumneu 300 cor. la an, întrucât nu vor fi urcate prin Venerabilul Consistor pe anul școlar 1912/13.

La înscriere să se prezinte fiecare elev cu testimoniul anului precedent, cu chitanță despre achitarea ratei I (200 cor. la teologie, 140 cor. la pedagogie) și cu chitanță dela librăria diecezană despre cărțile prescrise pentru anul școlar 1912/13. Mai departe la înscriere fiecare elev să achite taxele de înscriere, anume: didactrul, taxa medicală, fondul bibliotecii, fondul tinerimei, fondul tipăriturilor, societatea de lectură, cari împreună fac, la despărțământul teologic 50 cor. 40 fil., iar la despărțământul pedagogic 23 cor. 40 fil.

În legătură cu aceasta se aduce la cunoștința privaștilor, că de privaști vor fi considerați și vor fi admiși la examenul dela finea anului școlar numai aceia, cari primiți de Venerabilul Consistor la curs privat se vor anunța ca atari pentru înscriere la termenul înscrierilor fixate în acest anunț și vor achita didactrul prescris, anume 51 cor. 40 fil. la despărțământul teologic și 21 cor. 40 fil. la despărțământul pedagogic.

Ceice nu s'ar prezentă la examen cu finea anului școlar pentru care a achitat didactrul, nu-și mai pot forma pretenziune asupra didactrului achitat, ci li-se dă voe a se mai înscrie odată la începutul anului școlar proxim, având a achita din nou didactrul prescris, iar întrucât nici cu finea acestui an școlar nu se vor supune examenului, sau dacă făcând unul sau două examene finale și își întrerup studiul pe mai mult timp ca un an, își pierd dreptul de a mai putea fi înscriși și a face examen de pe cursul ori cursurile restante la teologie.

Pe lângă acestea numai acel elev privatist va fi admis la examen, care va produce atestat de conduită, despre mărturisire și împărțășirea cu Sfintele Taine în postul Nașterii și al Învierii Domnului.

Nr. 3412/1912.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad

— Cu internat și drept de publicitate —

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1912/13 se vor face în zilele de 20—23 august (2—5 septembrie) a. c., — în localitatea școlii (Strada Deák Ferencz Nr. 27).

Părinții vor proceda însă corect, dacă în scris își vor anunța fetele spre primire încă de mai nainte, îndată după publicarea acestui anunț, adresându-se în această afacere referentului dela Consistorul rom. ort. din Arad, dlui dr. George Ciuhandu, dela care se vor putea cere și eventualele informațiuni, de cari ar mai avea trebuință.

Taxa pentru internat, pe întreg anul școlar este de 500 cor., în care sumă se cuprinde și didactrul școlar.

Taxa de întreținere este a se plăti *anticipativ* în 4 rate de câte 125 cor. și anume: la 1 sept., 1 nov., 1 febr. și 1 april al anului școlar, **la Administrația cassei Consistorului, în persoană sau cu poșta.**

Rata primă a taxei de internat este a se plăti înainte de înscriere.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. **Instrucțiunea recerută pentru clasele I—IV civile**, educațiune religioasă-mora'ă, deprindere în con-

verzația română, maghiară și germană, apoi instrucție în *economia de casă*, deprindere în *pregătirea bucatelor croit și cusut*.

2. Locuință în odăi igienice îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 plese, iar duminica și în sărbători 3—4 plese), *ugină* (cafea cu lapte) și *cină* (două plese).

4. Spălat luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru *medicină* (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru *instrucția de pian* se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână)

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru totdeauna la *prima* înscriere 6 cor. ca *taxă de înscriere*.

Inainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să *dovedească* plățirea ratei din *taxa de întreținere*.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească: pentru *biblioteca școlară* 1 cor.; pentru *anuar* 2 cor.

Taxele de înscriere, medicină, anuar și pentru bibliotecă se vor plăti la mâna directoarei școlii deodată cu înscrierea. Tot la directoarea școlii va trebui plătită lunar și *anticipativ taxa de pian*.

Elevele externe vor plăti *didactru* 60 cor. la an care asemenea se va solvi anticipativ, în 4 rate egale, de câte 15 cor. și anume: rata I la înscrierea din septembrie, rata a II la 1 nov., rata a III la 1 febr. și rata a IV la 1 april al anului școlar, deasemenea la mâna *directoarei școlii*.

Elevele *externe*, cari se înscriu mai târziu, au să plătească *întreg didactrul*, iar elevele primite în internat mai târziu, vor avea să plătească *didactru* numai pe timpul întârzierii.

Elevele *interne*, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză dn morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, — vor avea să plătească *întreagă* taxa de întreținere, dar *numai* în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele, cari ar intra mai târziu în internat, vor avea să plătească *întreagă* taxa care cade pe *cvartarul* în care vor fi primite în internat.

In clasa I civilă se primesc eleve cari dovedesc, că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

In celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clase premergătoare la școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc, pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primadață la școală, au să producă: *extras de botez* (din *matricula bisericească*), *atestat școlar* din clasa precedentă și *certificat de revaccinare*; — celelalte eleve au să prezinte numai atestatul școlar.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (mădrăț), un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 paplomă cu 2 cearșafuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de

rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe. 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi *tacămuri*: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinț), 1 lavor (lighian), 4 cărpe pentru șters laborul; perie de cap, de dinți și de haine; peaptan și foarfeci, haină de port și 4 șurțe negre, 1 palton (haină de iarnă), o pelerină vânăta, 2 părechi de ghete și 1 ploier.

Afară de aceste, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu *reeceretele manuale și recvizite de învățământ*, și cu *recvizitele de scris*, de lucru de mână (și de muzică cine voiește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune, *la mâna directoarei internatului* o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformeii, care va fi modestă, se vor lua la vremea sa dispozițiuni din partea directoarei internatului, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare în 24 august (6 septembrie) și dela acest termin elevele vor putea fi primite numai cu *concesiune specială* din partea Consistorului diecezan.

Arad, din șed. cons. dela 7/20 iunie 1912.

Consistorul rom. ort.
din Arad.

Voci din Beiuș.

Se încheiase anul școlar și într'o societate de intelectuali din Beiuș un preot dela sate, care venise să-și ducă băiatul acasă, discuta cu multă amărăciune despre felul cum sunt tratați elevii gr. or. români dela liceul de acolo. Cică profesorii sunt prea aspri față de ai noștri, pe cari îi trântesc din studii cu nemiluita și prea indulgenți față de elevii gr. cat.

În indignarea lui amintitul părinte aruncase chiar vorbele: »ce folos avem de gimnasiu, dacă băieții noștri sunt tratați așa de mașteri? Mai bine îi ducem la unul străin, căci lovitura, ce ni-se aplică acolo nu ne doare așa de rău, ca și cea venită dela fratele nostru«.

Și mărturisesc fără încunjur această părere era împărtășită de toți, căși îl ascultau. Singur eu căutam să-l dumeresc și să-l contrazic, fiind în situația să cunosc de ce sentimente sunt călăuziți atât profesorii vechi, dela cari am învățat carte, cât și profesorii noi dintre cari unii îmi sunt prieteni. Aveam deci o datorie morală și de dreptate să caut a potoli supărarea părintelui. Dar înzădar! A rămas pe lângă părerea dsale, că adecă e la mijloc ură confesională. La despărțire mi-a și spus: »când va apărea »Anuarul«, — te rog — cetește statistica despre progresul în studii și atunci să-ți aud părerea«.

Am anuarul la mână și iată mă execut. Inșă cu toată provocarea de atunci, fiind venită dela un singur om, în o clipă, poate, de legitimă supărare, nu scriam nimic despre aceasta »ură«, dar cuvântul ăsta se repetă zi de zi și prinde rădăcini în cercuri cât mai largi.

Părerea părintelui e încetățenită la o însemnată parte dintre părinții ortodoksi, a căror băeți au studiat aici și incontestabil e supărătoare, căci dacă e nejustă, lasă o dungă de durere în sufletul unor profesori, cari își fac datoria de educatori, în conștiința unor dascăli români, cari au depus jurământ, că-și vor împlini datoria după dreptate. Las, că profesorii sunt toți și preoți români, deci au pe lângă datoria de educatori și instructori și pe cea de iubire creștinească. Iar cât privește liceul, ce se susține cu multe jertfe și mari greutateți, nu merită să-i facem nume rău, căci cu tot caracterul lui confesional, tot românesc e.

E drept, că statistica despre progresul în studii poate fi defavorabilă pentru studențimea ortodoxă, cum e și cea din anul ăsta, dar de aici, socot, nu avem să facem concluzii vătămătoare pentru o instituție și un corp profesoral. Tot așa poți să zici, că religia creștină cu preoții săi nu-i bună, fiindcă partea covârșitoare a creștinilor e rea.

Se urmeze acum statistica despre progresul în studii, ca apoi să-mi fac concluziile mele, ce le aflu juste pentru delăturarea unei păreri jignitoare atât pentru sentimentul creștinesc al părinților ortodoksi, cari-și aduc băeții lor la liceul din Beiuș, dar jignitoare și pentru corpul profesoral.

În cele 7 clase s'au supus examenului cu finea anului 131 gr. or. și 171 gr. cat.

Dintre acestia au căzut

Clasa	Din un studiu	greco-orientali		de tot
		din două	din mai multe	
I	3	1	5	9
II	4	3	2	9
III	1	1	1	3
IV	2	2	2	6
V	1	5	1	7
VI	7	4	2	13
VII	1	2	1	4
De tot	19	18	14	51
		greco-catolici		
I	2	1	3	6
II	3	—	—	3
III	2	—	—	2
IV	2	1	2	5
V	3	1	—	4
VI	3	2	—	5
VII	3	3	—	6
De tot	18	8	5	31

La examenul de maturitate s'au supus 16 gr. or. și 39 gr. cat. Au căzut 9 gr. or. dintre cari 5 definitiv și un gr. cat. din un studiu

Va să zică din 147 gr. or. au căzut 60 și din 208 gr. cat. au căzut 32 de inși.

La prima vedere ni-se pare că părintele are dreptate și că ai noștri sunt perzecați. Cu toate acestea mă încumet să susțin și acum, că nu poate fi vorba de »ură confesională«. Cauza trebuie căutată în felul cum sunt întocmite așezămintele noastre culturale de aici.

Dintre 208 gr. cat. 159 au fost primiți în internatul »Pavelian«, iar restul de 49 externi au fost mai toți la părinții lor.

În internat se obsearvă cea mai strictă disciplină ce nu îngăduie eșirea elevilor în oraș decât în corpore, sub conducerea prefecților.

Rectorul internatului de altă parte e și profesor, deci elevii sunt sub nemijlocita supraveghiere a unui bărbat, care e în măsură a-și apăra elevii în conferențele profesorale și a da inviațiuni asupra purtării morale a lor.

În schimb noi ce avem? Un internat modest încăpător numai pentru 56 elevi. Restul de peste o sută e găzduit în oraș și stăpânii lor nu pot se observe o anumită disciplină pentru elevi. Astfel studenții întrebuintează timpul liber, pe lângă studiere, în plimbări, jocuri de gimnastică, iar din când în când iau parte și la viața socială, în familiile, unde sunt invitați.

Tot așa și elevii din internatul nostru, trăesc după o disciplină mai reală și mai în conformitate cu viața publică, pentru care se pregătesc. Ei au și eșire liberă în oraș.

Dar lucrul acesta, de a vedea pe băieți umblând pe străzile orașului, nu place profesorilor și astfel primesc calculi scăzuți din studii.

Mai e apoi, că noi n'avem sală de religie în liceu, ci băeții fac orele în o chilie scundă din strada românească.

Vă puteți închipul ce impresie neplăcută țise imbie, văzând oră de oră, zi de zi grupuri de studenți manevrând dela liceu până în strada românească și de acolo iarăși la liceu.

Neapărat că lucrul ăsta strică disciplina și-i destul de supărător chiar pentru un privitor străin, cu atât mai tare pentru profesori.

Adaugem aici, că informații asupra felului de trai a elevilor, a vieții lor afară de școală, nu dă nimeni în mod direct din partea noastră, căci catihetul, părintele sufletesc a lor, nu are voie să ia parte la conferențele de clasificare deși legea o poruncește aceasta.

Iată dar atâtea motive și împrejurări cari trag defavorabil în cumpană pentru elevii noștri.

Dar mă întreb: starea aceasta de lucruri cui e folositoare? Nici conducătorilor liceului, nici conducătorilor elevilor ortodoksi. De aceea o îndreptare a stărilor se impune din amândouă părțile. Noi să satisfacem unei dorinți generale și unei necesități, ce nu suferă amânare: să edi-

ficăm un internat corespunzător numărului de elevi, cari urmează studiile la liceul din Beiuș. Catihetul să ia parte la conferențele de clasificare.

Conducătorii liceului au de altă parte nu numai datoria de echitate și de dreptate, ci și datoria românească, superioară tuturor altor datorii, ca să dea și pentru elevii ortodocși o sală, unde să se țină orele de religie, în edificiul liceului. E aceasta o dorință atât de veche a cărei realizare va ridică în mod simțitor vaza liceului și va înăbuși multe bănueli, ce unii le învăluie în haina urei confesionale.

Nu sunt vremurile de azi așa de liniștite, încât să delături pe fratele tău pe motive confesionale.

Prea Sf. Sa Domnul episcop dr. D. Radu, călăuzit de înalte sentimente românești și de impecabilă îngrijire a studenților dela liceul a cărui patron este, va ști respinge pe rău sfătuitorii, cari îl înconjoară, și va face acest gest de iubire frățească și pentru elevii ortodocși.

Acestea sunt soluțiile cari vor aduce colorate îndreptări în conducerea așezămintelor noastre culturale din Beiuș și vor face să dispară frecările confesionale, ce isbucnesc din când în când, în o formă păgubitoare intereselor noastre românești.

Dacă părintele cu »ura confesională« nu împărtășește aceste vederi, are cuvântul.

Senin.

Internatul gr. or. român diecezan din Beiuș.

Pentru primirea elevilor în internatul diecezan gr. or. român, cari vor studia în anul 1912/1913 șc. în gimnaziul superior gr. cath. din Beiuș, se publică concurs:

Taxa de întreținere se fixază în 420 cor. la an, care se va solvi în 4 rate egale la mâna rectorului internatului și anume: rata I-a la prima septembrie a. c. când va avea să solvească fiește care elev afară de aceasta și o taxă de 30 cor. pentru spălat, scaldat, medic, medicamente și folosirea mobilierului; rata a II-a la 15 noiembrie a. c.; rata a III-a la 1 februarie 1913 și rata a IV-a la 15 aprilie 1913.

Acei elevi, cari în decurs de 30 de zile socotite dela termenul de plată nu și-au achitat taxa, vor fi excluși din internat, iar cari în decursul anului părăsesc internatul din motive neacceptabile, vor trebui să desdauneze internatul cu câte 10 coroane de fiecare lună ce urmează.

Elevii cari vor fi primiți în internat vor avea să aducă cu sine: 1 saltea (strojac), 2 ciarciafuri de saltea (lepedee), 2 perini, 4 fețe de perini, 1 plapomă, ciarciafuri de plapomă, 4 ștergare, 3 serviete, săpun, perie de dinți, perii de cap și perii de ghete, 6 cămeși de purtat, 3 cămeși de noapte, 6 pantaloni albi, 10 ciorapi, 12 batiste, 2 rânduri vestminte de purtat, 1 palton de iarnă, 2 părechi de ghete. Toate albiturile trebuie provăzute cu manogramă cusută cu fir (încât se poate numele de familie sau va coase întreg).

Acestea împreună se vor trece în 2 inventare, dintre cari unul se va păstra la superioritatea institutului, iar celalalt se va păstra de elev.

Rugările de primire pe lângă plată sunt a se înainta la rectorul internatului până la 5/18 august a. c., iar rugările pentru primire grătuită, în acelaș termen subsemnatului Consistor. Toate rugările au să se instrueze cu următoarele documente:

- a) testimoniu de pe anul școlar precedent;
- b) atestat medical, că e deplin sănătos.

Recurenții pentru a fi primiți gratuit, au să mai producă afară de acestea documente și

1. estras de botez provăzut cu clauzula, că aparține bisericii or. române;
2. atestat de sărăcie dela antistia comunală, legalizat și de preotul competent.

Elevii primesc în internat întreținere întreagă, adică: vîpt, luminat, încălzit, spălat, scaldă precum și instrucțiunea în studii. De vestminte, studii, recvizite școlare și didactru au să se îngrijească părinții respective reprezentanții legali ai elevilor.

Se obsearvă, că elevii cari în anul trecut au fost în internat au se petiționeze din nou pentru a fi primiți.

Oradea mare, din ședința consistorului eparhial, ca senat școlar, ținută la 16/29 iulie 1911.

V. Mangra
vicar eppesc.

Nr. 4077/1912.

Spre știre și orientare.

Aducem la cunoștința preoțimei și învățătorimei noastre, precum și tuturor celor interesați, că Regulamentul congresual pentru procedura disciplinară s'a retipărit în ediție nouă și se poate procura dela cancelaria Prea Veneratului Consistor metropolitan pe lângă depunerea prețului fixat de 20 fileri pentru I. exemplar.

Arad, la 6/19 iulie 1912.

Consistorul gr.-or. rom.
din Arad.

Nr. 2326/1912.

Ezarindare de pământ.

Consistorul gr.-or. român din Arad aduce la cunoștință publică și prin această poștește pe toți aceia, cari doresc a lua în arindă dominiul fundațiunei **Teodor Papp** din *Checheș* (protoprezbiteratul Belințului) constător din 1109 iug. cat. 88□ pământ arător, livezi, izlaz și tirsele, — să înainteze până la 7/20 august 1912 la acel Consistor oferte în scris, în care să espună cu cifre și litere suma de arindă ce o ofere la an, să declare că cunosc condițiunile speciale de erarindare și le primesc în întreg conținutul lor și să indice datul și numărul cvitei dela cassa consistorială despre vadiul depus în sumă de 1000 cor.

Ezarindarea să face pe un period de șasă ani economici conzecutivi computați dela 1 octombrie 1912.

Condițiunile speciale de ezarindare se pot vedeă atât în cancelaria Consistorului gr.-or. român din Arad, cât și la oficiile protopopești din Belinț și Lipova și la oficiile parohiale din *Checheș* și *Temesszékás*.

Consistorul gr.-or. rom.
din Arad.

Anunț!

Direcțiunea institutului ped. gr.-or. român din Arad aduce la cunoștință publică, că cu datul de 20 iunie (3 iulie) a. c. și sub Nr 10/911/12 a liberat duplicat de pe atestatul de examen de calificare învățătoarească învățătorului Mihaiu Petroviciu născut la 19 maiu 1872.

Arad, 20 iunie (3 iulie) 1912.

Roman Ciorogariu,
director.

Dela „Asociațiune“.

Concurs.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ publică concurs, cu termenul de 31 Decembrie n. a. c. pentru o lucrare *contra emigrării poporului nostru în America*, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Lucrarea va avea să fie scrisă în stil popular, arătându-se în ea toate primejdiile la cari sunt espusi emigranții, și pagubele materiale și morale ale celor rămași acasă.

2. Să se arete mai departe, cum cei siliți de împrejurări a emigră s'ar putea feri de primejdiile, ce-i amenință, și și-ar putea păstra sănătatea trupească și sufletească, folosindu-și în acelaș timp munca lor în modul lor cel mai avantajos și păstrându-și legăturile cu cei de acasă.

3. Să se arete căile și mijloacele de-ași îmbunătăți oamenii nostri starea lor materială și a-și desvoltă puterea morală aici, fără de a mai emigră.

Cea mai bună lucrare, cuprinzând materialul pentru 4 coale de tipar (formatul Bibliotecii populare a „Asociațiunii“) va fi premiată cu premiul de cor. 100. — pus la dispoziție din partea dlui Ioan Pop, preot greco-catolic, român în Aurora III. (Statele Unite) și se va publica în această bibliotecă în cursul anului viitor (1913).

Autorii să-și dea numele într'un plic închis, pro-văzut cu motto, trimițând, în chipul acesta, lucrările lor anonim.

Fiind lucrarea aceasta de o deosebită importanță pentru viitorul poporului nostru, rugăm cu toată insistența pe domnii preoți, reînțorși din America, și pe cei ce trăesc acum acolo, să-și ia sarcina de a da în mâna țaranului nostru o lucrare în adevăr bună și folositoare.

Sibiu, în 25 Iulie n. 1912.

prezidentul „Asociațiunii“
Andrei Bârseanu.

Convocare.

În vârtutea §-lui 12 din statute convocăm prin aceasta a VI-a adunare generală a „Reuniunii învățătorilor dela școalele populare confesionale de sub jurisdicțiunea Consistorului gr. or. rom din Oradea-Mare“ pe mercuri 8/21 august 1912, în școala confesională gr. or. română din Oradea-Mare, la care sunt invitați toți membrii ordinari, fondatori și ajutători, precum și toți binevoitorii și sprijinitorii Reuniunii.

Program:

Sedința I-ă. (Înainte de prânz).

1. Dimineața la orele 7 participare la sf. Liturgie și chemarea Duhului Sfânt.
2. Cuvânt de deschidere și salutarea oaspeților.
3. Constatarea membrilor ordinari prezenți.
4. Prezentarea rapoartelor și exmiterea comisiunilor pentru cenzurarea raportului general al comitetului, cassarului, bibliotecarului și controlorului, precum și înscrierea de membri noi.
5. „Cultura și noi“, dizertație de Petru Coroiu.
6. „Cauzele cari împiedică școala noastră de a-și îndeplini misiunea sa...“, dizertație de Dimitrie Mateiu.

Sedința II-a (După prânz).

7. „Dunărea de jos“, impresii din călătorie de Nicolae Firu.
8. „Influența muzicii asupra caracterului religios-moral“, dizertație de Eugeniu I. Drimba.
9. Raportul comisiunilor exmise sub p. 4.
10. Propuneri și interpelări.
11. Stabilirea locului și timpului adunării generale viitoare.
12. Retragerea biroului și comitetului de până aci și restaurarea acestora pe un nou period de trei ani.
13. Salutarea noului prezident și continuarea ședinței sub conducerea acestuia în scopul alegerii unei delegațiuni la serbările centenarului pedagogului ort. rom. din Arad.
14. Închiderea adunării generale.

Din ședința comitetului central al reuniunii ținută în Oradea-Mare la 25 iunie (8 iulie) 1912.

Vasile Sala m. p.,
prezident

Iosif Tripon m. p.,
notar ad hoc.

Tot prin aceasta se convoacă în ședință comitetul central pe ziua de 8/21 august a. c. la orele 8 a. m. în localitatea școalei confesionale gr. or. rom. din Oradea-Mare.

CRONICA.

Anunț. Cursurile „Școalei pentru economia și industria de casă“, (Sibiu, Berggasse Nr. 9), susținută de „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, se încep în 1 septembrie n. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălătul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor etc.; b) învățământ teoretic: economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut. Informațiuni se pot primi dela Direcțiunea „Școalei pentru economia și industria de casă“.

Cumpăr pe lângă un preț convenabil următorii numeri din: „Speranța“ Arad, anul 1869 Nr. 1—22 anul 1871 Nr. 16—24, anul 1872 Nr. 1—16. „Lumina“ Arad, anul 1872 Nr. 29. „Familia“ redactată de I. Vulcan anul 1883 Nr. 42, 45, 53, anul 1898 Nr. 50, anul 1900 Nr. 21. „Sămănătorul“ anul 1903 Nr. 6—8, 13—15, 19, 24, 33. „Transilvania“ organul Asociațiunii anul 1893 Nr. 5—8 „Tribuna“ din Sibiu anul 1901 Nr. 29, 60, 242. „Tribuna“ din Arad anul 1908 Nr. 285. „Luceafărul“ anul I. Nr. 2, anul II. Nr. 2. Cornel Lazar administratorul tipografiei diecezane.

Concurs.

Pentru vacantele posturi de învățători din **Paniova** și din **Vizma**, tractul Belințului, se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu postul din **Paniova** sunt:

1. În bani gata 469 cor.
2. În naturalii: 11 mm. grâu și 11 mm. cucuruz, prețuite toate la olaltă în 308 cor.;
3. Intregire dela stat 223 cor.;
4. pentru conferință 20 cor.;
5. pentru scripturistică 10 cor.;
6. dela înmormântări de om mare 1 cor.; de prunc sub 8 ani, 60 fileri; dela liturgie pentru mort 1 cor. și dela parastas 60 fil.; dela cununie 80 fil. și dela sfințirea casei, unde e invitat, 40 fileri.

7. locuință în natură, cu 2 chilii, bucătărie și cămară, apoi grajd cu șopru, fântână în curtea școlii și grădina de legumi lângă școală.

De încălzirea și curățirea salei de învățământ se va îngriji parohia.

Ear cu postul din **Vizma**:

1. În bani gata 1000 cor.;
2. pentru conferință 20 cor.;
3. pentru scripturistică 10 cor.;
4. dela înmormântări, unde va fi poftit, câte 40 fileri.

5. locuință în natură, cu intravilan lângă ea.

Pentru lemne de încălzit sala de învățământ se îngrijește parohia.

Cei aleși, fără alt onorar, prestează serviciile cantonale în și afară de biserică; instruează școlarii de repetiție, învață pe școlari cântările bisericești, Dumineca și în sărbători îi conduce la s. biserică și-i ține în ordine.

Reflectanții la aceste posturi sunt poftiți a-și așterne petițiile lor în termenul concursual, instruite în regulă, și anume, cei pentru postul din Paniova comitetului parohial, ear cei pentru cel din Vizma oficiului parohial, pe calea oficiului protopopesc din Belinț (Belenceze, Temes megye) și a să prezentă într'o Duminecă sau într'o sărbătoare în s. biserică, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial din Paniova.

Conducătorul oficiului parohial din Vizma.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru întregirea postului de învățător dela școala gr.-or. rom. din **Coșteiul-mare**, protopresbiteratul Belințului, se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental dela comuna bisericească 802 cor. și întregire dela stat 198 cor.
2. Cvinvenalele prescrise de lege.
3. Pentru conferință 20 cor.
4. Pentru scripturistică 10 cor.
5. Dela înmormântări câte 1 cor.
6. Locuință frumoasă în edificiul școlii, cu 2 chilii, bucătărie, cămară, precum și clădiri economice, apoi uzufructul grădinei de lângă școală, după care are să plătească darea ce să vine.

De curățitul și încălzitul salei de învățământ să îngrijește comuna bisericească.

Alesul va avea să provadă cantoratul în și afară de biserică. Va avea să instrueze elevii în cântările bisericești, să-i conducă la biserică în dumineci și

sărbători și să cânte răspunsurile liturgice, să conducă școala de repetiție.

Ceice dovedesc, că știu conduce cor vocal; cei cu 4 clase medii și cei cu calcul general „distins“ vor fi preferiți.

Petițiile concursuale, instruite conform legilor în vigoare să aștern comitetului parohial din Coșteiul-mare, (com. Caraș-Severin, p. u. Szapáryfalva) pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț (Temes-megy). Reflectanții sunt poftiți a se prezentă într'o duminică sau într'o sărbătoare, în sf. biserică, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb*, ppresbiter.

—□—

1—3

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă deficientul preot V. Leucuța din **Oice** se publică concurs cu termen de alegere după **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt jumătate din întreg venitul preoțesc, care constă a) din pământ arător de 28 cubule a) birul dela 120 căși a 30 litre cucuruz c) grădina parohială de un cubul d) drept de pășunat pentru opt vite e) stolele îndatinat. De locuință se va îngriji alegândul capelan.

Reflectanții la aceasta parohie de II clasă, recursele lor au a le înaintă la subscrisul în Feketygyörös, având cu observarea prescriș §. 33. din regulam. pentru parohii a se prezentă la sf. biserică din Oice spre a celebră, respective a cântă și a cuvântă.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Petru Serbu* protopop.

—□—

1—3

Pentru întregirea postului de învățător (sau învățătoare) dela școala din **Pădurani**, tractul Belințului, se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 210 cor.
2. Uzufructul dela 3 jugăre pământ, după care alesul va plăti darea: 46 cor.
3. Naturalii (dela fiecare număr de casă câte o spene cucuruz și câte 5 oche grâu, toate în preț de 110 coroane.
4. Pentru lemne pe sama învățătorului 40 cor.
5. Intregire dela stat 594 cor.
6. Scripturistică 10 cor.
7. Conferință 20 cor.
8. Locuință în natură, cu 2 chilii, bucătărie, apoi supraedificate și intravilan lângă ea.
9. Dela înmormântări, unde e poftit, câte 80 fil., iar cu liturgie câte 2 coroane.

Vărutul, curățitul și încălzitul salei de învățământ, îl îngrijește comuna bisericească.

Alesul e obligat a presta serviciile cantonale și a instrua pe școlari cântările bisericești, fără altă remunerație.

Petițiile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, au să se adreseze comitetului parohial din Pădurani, pe calea oficiului protopopesc din Belinț (Belenceze, Temes-megy), ear reflectanții sunt poftiți ca în termenul concursual, să se prezenteze în s. biserică din Pădurani, spre a-și arată desteritatea în cântări și tipic.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala superioară gr. or. română clasele III-VI din **Capolnaș**, pe baza ordinului Ven. Consistor de sub Nr. 4030/91, se publică de nou concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“, pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar fundamental în bani cor. 1000.
  2. Locuința în natură cu grădină de legumi de $\frac{1}{4}$ jughere.
  3. Pentru scripturistică 10 coroane.
  4. Pentru conferință 10 cor. Se observă, că suma aceasta o primește dacă participă la conferință, având a dovedi cu act dela prezidiul conferinței.
  5. Dela înmormântări unde va fi poftit, fără liturgie 1 cor, iar cu liturgie 2 cor.
  6. Dela părăstare unde este poftit 40 fileri.
- Cvîncevenalele se vor cere dela stat. De curățirea pe din lăuntru a locuinței învățătoarești, se va îngriji alegândul învățător.

Alegândul învățător conform §. 13 din „Regulamentul pentru organizarea învățământului“ va avea să provadă cantoratul în strana dreaptă și afară de sfta bis. la toate ceremoniile obveninde, să instrueze elevii în cântările bisericești, se-i conducă în dumineci și sărbători la sfta biserică, cu cari să cânte cântările ceremoniale, susținând usul cu îmbrăcarea unor elevi la sfta liturgie și să țină prelegere cu elevii de repetiție fără altă remunerație.

Recurenții sunt poftiți, ca recursurile ajustate conform „Regulamentului pentru organizarea învățământului“ și dacă a mai servit în alta comună și cu atestat de moralitate, adresate comitetului par. din Capolnaș, să le substearnă în termenul legal oficiului protopresbiteral din Lipova (Lippa) și să se prezinte sub durata concursului în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial gr. or. român din Capolnaș, ținută la 15/28 iulie 1912.

Ioan Micu
v. preș. com. par.

Antoniu Moldovan
not. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul *Fabriciu Manuilă* inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești-cantorele dela școala gr. or. rom. elem. din **Halmagel** (Kishalmagy) devenită în vacanță prin moartea fostului inv. Ioan Popescu, prin aceste se escrie concurs cu termen de recurgere **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În salar fundamental: a) dela comunele Halmagel 484 cor. dela Timavița 116 cor. b) dela stat 284 cor. votat cu Nr. 29631/912.
  2. Cvîncevenalele I. II. pe jumătate dela numitele comune și pe $\frac{1}{2}$ dela stat cvîncevenalul al III dela comune.
  3. Lemne focali 6 orjii prețuite în 192 cor. din care este a se încălzi și sala de învăț. deci pe $\frac{1}{2}$ 96 cor. comp. învăț.
  4. Din venitele cantorale dela biserică $\frac{1}{3}$ poate adecă 20 cor. în bani și stolele îndatinate dela înmormântări unde va fi poftit.
  5. Curatoratul are să-l provadă învățătorul pentru care primește 32 cor.
  6. Spese de conferențe 20 cor.
- Cvartir liber cu grădină și supraedificate.

Se observe că după ce văduvei învățătorului conf. §-ului 54 din regulam. cvartirul și salarul întreg îi compete până la 15 nov. a. c. postul învățătoresc este a se ocupa numai în 1 nov. a. c. (conform decisului comitetului paroh.)

Alegândul inv. are să provadă strana dreaptă în biserică și instrucțiunea elevilor dela școala de repetiție fără alta remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ca recursurile lor ajustate conform „regulam.“ și adresate comitetului paroh din Halmagel să le substearnă în termenul de sus pe calea oficiului protopresbit. gr. or. rom. din Halmagiu totodată să se prezenteze în vre-o duminică ori sărbătoare în biserică din Halmagel spre a-și arată desteritatea în cant și tipic făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Din ședința comitetului parohial din Halmagel ținută în 3 iunie 1912.

Ioan Nicula
preot preș. com. par.

Vasiliu Neagu
inv. penz. notar adhoc.

În conțelegere cu *Cornel Lazar* ppresbiter înșp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoarești-cantorele dela școala gr. or. rom. din **Bodești** (Bogyofalva) se escrie concurs cu termen de recurgere **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În salar fundamental; din cassele culturale dela comunele: Bodești 298 cor. 64 fil. Mermești 149 cor. 36 fil. întregire dela stat 786 cor. (votat cu Nrul 121342-1910).
2. Cvîncevenalele I. II. pe jumătate dela numitele comune iar pe $\frac{1}{2}$ dela stat precum și cvîncev. III. tot dela stat.
3. Lemne focali în bani dela Bodești 64 cor. dela Mermești 40 cor.
4. Venite cantorale dela Bodești 40 cor. dela Mermești 20 cor.
5. Uzufuctul unui pământ în valoare de 10 cor.
6. Spese de conferințe învăț. dela Bodești-Mermești 30 cor. și scripturistica 20 cor.

De locuință învățătoarească se va îngriji comunele numite luând în chirie și până ce vor edifică.

Dările publice după pământul învățătoresc va avea să le solvească alegândul inv.

Alesul învățător e dator să provadă cantoratul în și afară de biserică, să catehizeze elevi în școala sa și să provadă instrucțiunea în școala de repetiție fără altă remunerație.

Recurenții sunt poftiți să-și susstearnă recursurile lor ajustate în regulă și adresate comitetului parohial din Bodești-Mermești pe calea oficiului protopresbiteral din Halmagiu (Nagyhalmagy) în termen concursual.

Este de dorit ca reflectanții să se prezenteze în vre-o duminică ori sărbătoare în bisericile din susnumitele comune spre a se prezenta poporului dovedind desteritatea lor în cant și tipic.

Comitetul parohial din Bodești-Mermești.

În conțelegere cu *Cornel Lazar* ppresbiter înșp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa a III-a **Tărcăița** (Tarkányka) se publică concurs cu **30 zile** termen de alegere, calculat dela prima publicare în foaia oficioasă: „Biserica și Școala“.

Emolumentele: 10 cubule bucate, solvite; din venitele morilor bisericești, — parte grâu, parte cucuz, — 160 cor. bani gata. — Stolele îndatinate,

Intregire dela stat.

De locuință se va îngriji cel ales.

Cererile de concurs, adresate comitetului parohial, sunt a se subșterne la oficiul protopresbiteral din *Vaşcău*, iar recurenții au să se prezinte în biserica parohială pentru a și arată desteritatea în celea rituale.

Tărcăița, la 12 Aprilie 1912.

Comitetul parohial.

Cu consenzul meu: *A. P. Deseanu*, ppresbiter;

—□—

2—3

Prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătorești din protoprezbiteratul Timișorii.

1. **St.-Mihaiul-român** (*Bégaszentmihály*) la postul devenit vacant prin penzionarea fostului învățător *Cornel Popovici*. Emolumentele anuale sunt: 1. Salar fundamental 1000 coroane în număr; 2. Locuință corăspunzătoare și grădină; 3. Pentru conferință 20 cor.; 4. pentru scripturistică 12 cor.; 5. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.; 6. Cvinevenalele dela stat.

2. **Giroc** (*Gyüreg*) la postul devenit vacant la clasele superioare III—IV prin penzionarea inv. At. *Baicu*. Emolumentele anuale: 1. Salar fundamental în bani gata 1000 cor.; 2. Cvinevenalele legale; 3. Pentru conferință 20 cor.; 4. Pentru scripturistică 20 cor.; 5. Pentru încălzirea școlai de învățământ 160 cor.; 6. Locuință în natură și grădină de legumi; 7. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 coroană.

Aleșii vor fi obligați să provadă strana și să conducă elevii la sf. biserică în dumineci și sărbători, cu cari să răspundă răspunsurile liturgice. Dacă știu conduce cor vocal, vor primi remunerația prescrișă pentru conducerea corului. Recursele sunt a se trimite la Prea On. oficiu ppresbiteral în Timișoara, iar reflectanți au să se prezinte în sf. biserică, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

Cu consenzul pprezb.: *Dr. Tr. Putici*, inspector de școale.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești vacante din comuna **Tilecuș**, protopresbiteratul Peșteșului, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumente: 1. În bani gata, neporțiat pe popor: 640 cor.

2. Ajutorul dela stat, votat deja 360 cor.

3. Cvarțir liber și grădină de legume.

4. Cinci cară de lemne (crengi) pentru învățător.

5. Stolele cantonale: mormântare mare 1 cor., mică 40 fil. liturgie privată 1 cor., cununie 1 cor., în urma acestora e obligat să conducă și cantoralul, fără altă remunerațiune.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită, rugările subscrișului, în Mielegd, sub durata concursului, având cu 8 zile mai nainte a se prezentă în **Tilecuș**, spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Tilecuș, 8/21 Iulie 1912.

Vasilie Chirila,
preș. com. par.

Georgiu Baciu,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protopop inspector școlar.

—□—

2—3

Nr. 392/1912.

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești vacantă din **F.-Giriș** (*Feketegyörös*) se publică concurs cu termen de alegere la **30 zile** dela prima publicare. Emolumentele sunt:

1. Bani în numărariu 240 cor.

2. Pământ arătoriu patru jugăre 140 cor.

3. Competința de pașunat 6 jugh. catastr. 90 cor.

4. Bucate 20 cubule $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz 240 cor.

5. În loc de lemne, în bani 120 cor.

6. Stolele cantorali 100 cor.

7. Locuință acomodată cu grădină 100 cor.

Reflectanți, recursele lor adresate comitetului parohial au a le înaintă subscrișului protopop, având până la alegere a-se prezentă la sf. biserică pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și'n cântări.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în **F.-Giriș** la 15/28 Iulie 1912.

Petru Serbu,

protopop, președintele com. parohial

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoarești din **Pobda** (protoprezbiteratul Timișorii) se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Salar fundamental în număr 1000 coroane; 2. Locuință în natură cu grădină de legumi de $\frac{1}{4}$ jugăr; 3. Pentru scripturistică 6 cor. iar pentru conferință 22 coroane; 4. Dela înmormântări de ori-ce categorii unde va fi poftit 1 coroană, iar dela parastase când va fi poftit 40 fileri; 5. Cvinevenalele se vor cere dela stat. De curățirea locuinței învățătorului (din lăuntru și din afară) se va îngriji alesul. Alesul conform Regulamentului pentru organizarea învățământului va avea să provadă fără altă remunerație cantoralul în sf. biserică la toate ceremoniile obveniende; să conducă elevii în dumineci și sărbători la sf. biserică cu cari să cânte răspunsurile liturgice; și să țină prelegeri cu elevii de repetițiune. Vor fi preferiți acei cari vor dovedi că știu conduce cor vocal. Pentru instruirea și conducerea corului se asigură alesului remunerația prescrișă.

Recursele ajustate cu documentele prescrișe sunt a se trimite la P. On. oficiu protopresbiteral în Timișoara, iar reflectanții au să se prezinte în sf. biserică, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

Cu consenzul protoprezbiteral: *Dr. Tr. Putici*, inspector de școale.

—□—

3—3

Prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela întâia publicare în foaia diecezană „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești dela școala română gr.-ort. din **Sarafola** (*Sárafalva*) ppresbiteratul B.-Comloș.

Emolumentele anuale sunt: Salar fundamental 1000 cor. 2. Cvinevenalele prescrișe de lege. 3. Pentru scripturistică 10 cor. 4. Pentru conferință când va participă 10 cor. 5. Cortel cinstător din 3 odăi padimente, cună, apoi grajd, grădina dela cortel. 6. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor., — ori va fi dus mortul în biserică ori nu.

Dările publice pentru beneficiu și grădină le va solvi cel ales din al său. De încălzirea și curățirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericască. De curățirea și ținerea în ordina a locuinței învățătoarești pe din lăuntru se va îngriji alesul. Alesul e îndatorat a prestă serviciul cantoral atât încât și afară

de biserică, să conducă strana stângă, să instrueze elevii în cântările bisericesti, să-i conducă regulat în dumineci și sărbători și cu alte ocazii după uzul local fără altă remunerațiune la sfta biserică.

Recurenții sunt îndatorați, ca în terminul concursual să se prezinte în vre-o duminică în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritate în cant și tipic. Recursele ajustate conform regulamentului din vigoare sunt a se trimite Prea On. oficiu protopresbiteral gr.-or. român în Nagykomlós (B. Comloș)

Din ședința comitetului par. gr.-or. român din Sarafola ținută la 1023 iulie 1912.

Stefan Chita,
preș. com. par.

În conțelegere cu: *Mihail Păcățian,* protopop.
—□— 3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr.-or. română din **Suiug** protopopiatul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. Bani gata 600 coroane. 2. Cvarțir liber cu intravilan de $\frac{1}{4}$ jugăr. 3. Stolele cantoral și anume dela cununii 1 coroană, dela inmormântări mari 2 coroane, dela inmormântări mici 1 coroană.

Întregirea salariului conform legii precum și eventualele cvincvenale se vor cere dela stat.

Alesul învățător e obligat a provedea cantoratul în și afară de biserică, și a instrua școlarii în cântări și ceremoniile bisericesti fără altă remunerațiune.

Reflectanții în termin legal au a-și înainta recursele ajustate conform regulamentului în vigoare P. On. oficiu protopopesc gr.-or. român în Oradea-mare, și în vre-o duminică ori sărbătoare au să se prezinte în sfânta biserică din Suiug, pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Toma Pacala,* protopop inspector școlar.
—□— 3—3

În temeiul deciziei onoratului Senat al fundațiunii **Zsiga** Nr. VII/1912 dto 8/21 Iulie a. c. se publică concurs pentru 3 (trei) locuri vacante în internatul fundațional din Oradea-mare.

La beneficiul acesta pot reflecta tineri (studenți) români de religiunea gr.-or., cari cu începere din i septembrie a. c. vor cerceta vre-una din școlile medii (gimnaziu, reale, civile sau comerciale) din Oradea-mare. Petițiunile însoțite de: 1. Estras de botez. 2. Testimoniu școlar din anul 1911|12. 3. Atestat de paupertate și 4. Atestat de vaccinare, se vor înainta pe adresă subsemnatului președinte până în **215 august a. c.**

Tot până la terminul acesta își vor înainta rugărilor ajustate cu testimoniul școlar ultim și acei elevi români gr.-or., cari pentru anul școlar 1912|13 doresc să fie primiți în internatul f. Zsiga cu taxa prescrișă pentru întreținere. Se notează, că taxa anuală este de 500 coroane (+ 10 cor. taxa medicală), care se poate achita deodată sau 4 rate trilunare anticipative.

Oradea-mare, din ședința senatului fundațional, ținută la 821 iulie 1912.

Toma Pacala, protopresbiterul Orăzii-mari președintele senatului
Georgiu Tulbure, asesor ref. consistorial rectorul internatului și not. sen.
—□— 3—3

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresți vacante din protopopiatul Belialui se publică concurs cu termin de alegere de **30 zile** dela prima publicare.

1. **Craiova** salar în bani: 300 cor. 4 jugh. pământ: 70 cor. 12 cub. bucate: 144 cor. 8 stângini de lemne: 80 cor.

2. **Dumbrăvița de codru:** 500 cor. în bani gata.

3. **Groși Bârzești** în bani: 88 cor. 15 $\frac{1}{2}$ finice bucate: 186 cor. 8 orji de lemne: 80 cor.

4. **Călăce** în bani: 600 cor.

5. **Măraș-Săcaci** în bani: 222 cor. 16 cub. bucate: 192 cor. 1 Hl. păsulă și câte 100 porții de fân și paie. 8 stângini de lemne: 80 cor.

Buiș sâmiclăuș în bani: 600 cor.

7. **Suplac:** 300 cor. în bani, 12 cubule bucate: 144 cor. 6 orji lemne: 60 cor.

8. **Susag-Tălmăci** în bani: 400 cor. 20 cubule bucate: 240 cor.

9. **Ursad:** 00 cor.

10. **Orvișiu de beiuș:** 500 cor.

Cătră aceste beneficii să adaugă și stolelor cantonale îndătinate, locuințe acomodate cu grădini. Din lemne se vor încălzi și salele de învățământ. Pentru întregirea salarelor și cvincvenalelor, se va recurge la stat.

Reflectanții au a se prezenta la sf. biserici din comunele unde voesc a recurge pentru a-și dovedi dexteritatea în tipic și'n cântări, iar recursele instruite conform prescrișelor § 58. din Regulam. școlariu, au a le înainta la subscrisul în Feketegyörös.

Pentru comitetele parohiale.

Petru Serbu, protopop.
—□— 3—3 gr.

Licitațiune minuendă.

Pentru renovarea sfintei biserici din comuna **Berecsău** (Berekszó Temes m.) protopopiatul Timișori, conform planului și preliminarului de spese aprobat de Venerabilul Consistor sub Nr. 4266/1912 de **dtto** 15/25 iulie a. c. se publică licitațiune minuendă pe ziua de **2/15 august** 1912 la 10 ore a. m. în școala din loc, cu următoarele condițiuni:

1. Prețul de exclamare e de 8297 cor. 79 fil. din care sumă reflectanții au să depuă încă înaintea de începerea licitațiunii vadiul de 10% în sumă de 829 cor. 80 fil. în bani gata, sau în hârtii de valoare acceptabile.

2. Pentru participare la licitațiune, reflectanți nu-și pot face pretenziuni de spese.

3. Comitetul parohial își rezervă dreptul, că la caz dacă nu are încredere în licitantul cel mai ieftin, să angajeze și se dee întreprinderea altuia dintre licitanți, în care crede, că are mai mare garanță, și astfel cel refuzat nu are nici un titlu de regrez față de comuna bisericască.

4. În caz de controversă între comuna bisericască și dintre întreprinzător ambele părți se supun județului din Timișoara.

Planul și preliminarul de spese asemenea și condițiunile de licitare reflectanții le pot afla și studia în fiecare zi la oficiul parohial din loc.

Dat în ședința comitetului parohial ținută la 15/28 iulie 1912.

Teodor Baloziu, notarul comitetului par.
Simeon Falniță, președintele comitetului par.
—□— 2—2